

Szkółka

niedzielnia

Módl się i pracuj, a będziesz szczęśliwym.

Leszno. — Niedziela piętnasta po Zielonych świątkach, dnia 8. Września 1844.

Religia.

Ewangielia u Łukasza świętego
w Rozdz. VII. w. 11 — 17.

W on czas szedł Jezus do miasta, które zowią Naim, a z nim szli Uczniowie jego i rzesza wielka. A gdy się przybliżył ku bramie mieyskiéy, alie wynoszą umarłego, syna iedynego matki jego, a ta była wdowa; a rzesza mieyska wielka z nią; którą uyrzawszy Pan, ulitował się nad nią, i rzekł iéy: nie płacz. I przystąpiwszy, dotknął się mar, a ci, co nieśli, stanęli. I rzekł: Młodzieńcze, tobie mówię, wstań! I usiadł on, który był umarły, i począł mówić. I oddał go matce jego. I wziął wszystkich strach, i wielbili Boga, mówiąc: że Prorok wielki powstał między nami, a iż Bóg nawiedził lud swój!

Nauka.

Pierwsze to było wskrzeszenie, które Pan Jezus publicznie, w obec licznie zgromadzonego ludu, uczynił; przywrócił był wprawdzie już dawniey do życia córkę Jaira; ale temu cudowi byli tylko obecni iéy rodzice i trzech Uczniów Zbawicieli. Teraz lud cały miał się pa-

trzeć na wszechmocność iego, aby oddał chwałę Bogu.

Miasto Naim leżało w dolnéy Galilei, między górami Tabor i Hermon, w piękney bardzo okolicy. Szedł właśnie do niego z Kafarnaum Zbawiciel, gdzie był uzdrowił sługę setnika; a gdy się zbliżał do bramy mieyskiéy, alie wynoszą umarłego, syna iedynego matki, która była wdową. Uyrzawszy Pan Jezus w głębokim smutku pogrążoną niewiastę, ulitował się nad nią i rzekł: nie płacz! a przystąpiwszy do mar, zatrzymał ie i rzekł do młodzieńca: młodzieńcze, tobie mówię, wstań! I powstał z martwych młodzieniec i oddał go zdrowego matce Pan Jezus.

Jakżeż się rozradować musiało serce skłopotanéy matki, gdy mogła na nowo przycisnąć do łona swego ukochane dziecko! — dziecko, o którym, prowadząc ie do grobu, myślała, że na téy ziemi już się więcéy z niem nie zobaczy?

Nie płacz! Ach któżby nie płakał, gdy samo przyrodzenie łzy czleku wyciska, gdy łza przynosi ulgę cierpiącemu! Lecz, czyż płacz przystoi Chrześcianinowi? Czyż płakać nad grobem rodziców, braci, krewnych i powinowa-

tych, nie jest to wyrzekać nad wolą Boga, tego Pana życia i śmierci? Ach nie! byle tylko płacz ten wypływał z wrodzonego rozczulenia, a nie z nagannéj rozpacz, nieiakoś ze złości, że nam ta lub owa osoba przez śmierć wydartą została. Lecz przy śmierci ukochanych osób nie tylko Pismo święte nie potępia, lecz go owszem zaleca, iako dowód naszego przywiązania, bo tak czytamy w księdze Ekklezyastyka: „płacz nad umarłym, bo zagasło światło jego;“ ale zaraz dalej: „nie wiele płacz nad umarłym, albowiem spoczął.“ Płakał Iósef nad grobem oycy swego Jakuba; Dawid oplakiwał Saula, Ionata i Abnera; a pełen żalu wołał Ieremiasz Prorok: „Któż da głowie moiej wody, a oczom moim źródło łez? a oplakiwać będę dniem i nocą pozablianych synów ludu moiego!“ I w dziejach apostołskich czytamy, że owi mężowie, co pogrzebali ukamienowanego Szczepana świętego, „uczynili nad nim wielkie płkanie.“ Święty Augustyn nie wstydził się rzewnie płakać nad grobem matki swojej, która w swém życiu tyle dla niego łez nawylewała! Z resztą, pocóż tyle przykładów! ieden dostateczny; sam Zbawiciel płakał nad grobem przyjaciela swego, Łazarza. Odzywając się więc Zbawiciel do wdowy: nie płacz! nie ganił iéy łez, ale temi słowy chciał utulić iéy boleść, pocieszyć ją, co i uczynił. Przystoi zatem Chrześcianinowi oplakiwać śmierć ulubionych osób łzami rozczulenia; ale nie łzami rozpacz, łzami rozkielzanych ięków. Krzyki i wyrzekania takowe czynili Paganie, nie mający nadziei. My zaś smutek i boleść nasz powinniśmy miarkować wiarą i posłuszeństwem, mówiąc z Iobem sprawiedliwym: „iako się Bogu podobało, tak się stało; niech będzie imię pańskie błogosławione!“

Wiwia Perpetua.

Pomiędzy Świętymi, którzy z podziwienia godną stałością życie swoje w kwiecie młodości położyli za wiarę Jezusa Chrystusa, Wiwia Perpetua nieposłednie zajmuje miejsce. Cokolwiek serce niewiasty wzruszyć, cnotę zachwiać może, wszystko to się połączyło, aby ją nakłonić do wyrzeczenia się Zbawiciela, ale napróżno.

Wiwia Perpetua pochodziła z wysokiego rodu, była dobrze wychowana, a poszedłszy za mąż, już w dwudziestym drugim roku życia swojego została wdową, mając dziecię przy piersi. Na początku trzeciego wieku po Chrystusie poimaną była w Kartaginie z wielu innymi dla wiary. Sama opisuje swoje cierpienia w ten sposób: Kiedym jeszcze była w domu strzeżona od prześladowców, wtedy mnie oyciec, (a ten był Poganim) powodowany miłością, namawiał do odstępstwa. — Oycze, rzekłam, czy widzisz ten kubek? — Widzę, odpowiedział. Czy można, zapytałam, nazwać go inaczej? — Nie, odpowiedział. — Również, rzekłam, i ja nie mogę się nazywać inaczej, iak Chrześcianką. — Oyciec na to słowo poruszył się gniewem i rzucił się na mnie, lecz się zaraz powstrzymał i wyszedł. Potém nie był przez kilka dni, i dziękowałam Bogu, że oddalwszy tak tkliwą pokusę, zostawił mnie w pokoiu. W tych także dniach przyięliśmy Chrześc i mnie Duch św. natchnął, abym wychodząc ze świętego źródła, nie prosiła o nic więcej, iak o cierpliwość w męczarniach ciała. — Po nie wielu dniach zaprowadzono nas do więzienia; mocnom się przejękła, bom jeszcze nigdy nie była w takiéj ciemności. O dzień okropny! Trapiły mnie: nadzwyczajny zaduch, nacisk natassowanych więźniów, grubiaństwo żołnierzy, a nadewszystko niespokojność o moje dziecko. Terecyusz i Pomponiusz, błogosławieni Dyakoni, nam usługujący, wydali opłatą pozwolenie wyprowadzenia nas w lepsze miejsce, dla chłodzenia się przez kilka godzin. Wyszędłszy z więzienia, wszyscy się zajmowali sobą; ja karmiłam dziecię prawie umierające z głodu, w troskliwości prosiłam matkę o pieczę nad niem, utwierdzałam brata i polecałam syna. Usychałam z boleści, widząc ich usychających dla

mnie; i taką niespokojność przez wiele dni cierpiałam, a dziecko zatrzymałam w więzieniu; lecz nagle ozdrowiałam na sercu, i przez łaskę Boga zostałam uwolnioną od troski i niespokojności o dziecko; raptem więzienie zmieniło się dla mnie na pałac, w którym wolałam przebywać, niż w każdym innym miejscu. — Po kilku dniach wieść się rozeszła, że mamy być stawieni do sądu. Nadszedł mój oyciec, zniszczony prawie od smutku, i rzekł do mnie: „Ulity się córko nad moim białym włosom, ulity się nad oycem. Jeżeli cię temi rękami wypielęgnowałem, jeżeli cię kochałem więcę jak braci twoich, nie wystawiaj mnie na urągawisko ludzkie. Mięć wzgląd na braci twoich, mięć wzgląd na twoję matkę i ciotkę, mięć wzgląd na syna, który bez ciebie żyć nie może; porzuć ten upór, abyś nas wszystkich nie zgubiła, bo nikt z nas nie przeżyje téj boleści i zniewagi, iakie naniesiesz haniebną śmiercią.“ Tak mówił oyciec z miłości ku mnie, i całował mi ręce, rzucił się do nóg i nazywał mnie już nie córką, ale kochanką i panią. Tém większą czułam boleść nad moim oycem, że on ieden z całej moiéj rodziny nie mógł się cieszyć z moiéj męki, będąc Poganimem. Staralam się go pocieszyć i rzekłam: „To będzie u sądu, co się podoba Bogu; bo wiesz, że nie iesteśmy w mocy ludzkiéj, ale Boskiéj,“ i odszedł odemnie zasmucony. Na drugi dzień, kiedyśmy iedli obiad, byliśmy nagle porwani do sądu. Na tę wieść zbiegło się niezmierne mnóstwo ludu na rynek sądowy. Wstąpiliśmy na rusztowanie, i każdy zapytany wyznał, że iest Chrześcianinem; a kiedy przyszła koléy na mnie, wtedy z tłumu ukazał się mój oyciec z dzieckiem moiém na rękę, ściągnął mnie z rusztowania i zaklinał: — zmituy się nad dzieckiem! — Hilarion, Prokurator, rzekł do mnie: „oszczędź białe włosy oycy twoiego, mięć wzgląd na niemowlętwo syna twego, uczyni ofiarę za pomyślność cesarzy.“ Odpowiedziałam: „nie uczynię.“ Hilarion zapytał: „czy iestes Chrześcianką?“ „Iestem Chrześcianką!“ odpowiedziałam. Oyciec nie przestawał mię ciągnąć zrusztowania. Hilarion kazał go oddalić; a kiedy się opierał, wtedy go odepchnęli gwałtem i uderzył go ieden żołnierz. Ach! ten raz oycy tak mię bolał,

iakby mnie samą uderzono, i smuciłam się nad nieszczęśliwą iego starością. Wtedy nas Prokurator wskazał na pastwę zwierząt, i pełni wesela wróciliśmy do więzienia. Zaraz po powrocie posłałam Pomponiusza Dyakona do oycy z prośbą o dziecko, bo zwykłam sama je karmić; ale oyciec dać nie chciał, i od tego czasu dziecko przez łaskę Boga więcę nie chciało piersi. Już się zbliżał dzień urodzenia cesarza Gety, w którym mieliśmy pójść do amfiteatru, kiedy przyszedł do mnie oyciec umierający ze smutku i w rozpaczę rwał sobie włosy, tarzał się po ziemi, przeklinał lata swoje, mówił takie słowa, że każdeby się stworzenie wzruszyło. Bolałam nad nieszczęsną iego starością.

Gdy stanęła Perpetua w amfiteatrze, puszczono na nią dziką krowę. Ta obaliła ją na ziemię, i srodze zdeptawszy, pobiegła. Wyprowadzono ją wreszcie na srodek i mieczem ścięto.

Święty Augustyn pisząc o téj Świętęj Męczennicze i iéy towarzyszach, mówi: „zwycięzył w nich ten, który żył w nich.“ Jeżeli Jezus w nas żyje, zwyciężymy i my wszelkie pokusy i cierpienia, a nawet i okropności zgonu!

Gospodarstwo.

Iak się obeysć z paszą zamuloną,
aby iéy bez szkody dla bydła
użyć można.

(Z Przewodnika rolniczo-przemysłowego.)

Powyższe pytanie rozwiązać, zdaie się nam tém potrzebniéj, ile że w dolnych położeniach, osobliwie w słotnych latach, po nad rzekami będące łąki, często bywają zalane i trawa namulęm nalepiona; następujący więc sposób, lubo już tyle razy namieniony, wszakże po-

wszechnie za użyteczny uznany, w miejscach ubogich w paszę ratuje ją i uczyni sposobną do karmienia bydła:

Nadewszystko potrzeba, aby zamulone siano dobrze wyschło i zwiezione zostało; już przy obracaniu należy je wysoko podrzucić, aby się przez to iakiéy części namułu oschłego pozbyć; nim w stożek lub stertę zostanie ułożoném, potrzeba je częściami mocno wymłócić i przetrząść, ażeby proch i wszelka inna nieczystość wypadła. Gdy się to stało, układa się w równych warstwach czy to na gumnie, czy pod szopę. Między każdą warstwę siana posypuje się zawsze pewną część mialko potłuczonéy soli omoki (sól, którą się do lizania bydłu daie), i tak sobie postępować, dopóki albo wszystko siano nie będzie ułożone, lub jeżeli w szopie składa się, miejsca nie stanie. Kto jeszcze w tę porę ma zapas słomy owśianéy, niechże ją do przedzielenia warstw

użyje, i po warstwie siana, posypawszy omoki, da warstwę słomy owśianéy, a potem znów omoki i znów siana doda; tym sposobem przysposobi się dla bydła dobrą i przyjemną paszę, albowiem sól zaostrzy smak namulem przeiętego siana, i słoma także przez nią dobrą dla bydła stanie się karmą. Głównym warunkiem tego przechowania paszy jest, aby mocno była przy układaniu przytłoczona.

Jeżeli zważymy, iak wielkie przez użycie takiéy paszy ściąga się w gospodarstwie nieszczęście, albowiem konie dostają nosaczyny, bydło zaś rogate kruche kości, owce wodną puchlinę i t. p.; wtedy nie powinien zapobiegliwy gospodarz ani wydatków na sól, ani téż pracy potrzebnéy do oczyszczenia i urządzenia paszy dla bydła, według podanego sposobu, żałować; a to tém bardziej, jeżeli (iak to się wydarza) większą część zamulonéy ma paszy.

UWIADOMIENIE LITERACKIE.

W roku zeszłym zaczęte ważne dla szkół katolickich dziełko, pod napisem:

Dzieje starego i nowego przymierza dla użytku szkolnéy młodzieży opowiedział
X. A. Ty c, Prob. i Nauczyciel religii przy Król. Gymnazjum w Lesznie.
 (z obrazkami i mappą ścienną Palestyny),

w tym roku ukończone i po wszystkich księgarniach krajowych i zagranicznych rozesłane zostało.

Wspomniona książka, praca gorliwego i od wielu lat około wykształcenia młodzieży z poświęceniem pracującego Kapłana, przeznaczona jest dla młodzieży dojrzałszéj; dla klass niższych szkół elementarnych, wygotował tenże Szanowny Kapłan drukujący się obecnie wyciąg z dziełka swego.

Znana powszechnie Szan. Autora gorliwość i poświęcenie, są nam rękojmią, że prace jego godnie ocenione, pożytecznymi młodzieży będą. I z tego to względu zwracamy na powyższe dwa dziełka uwagę Szanownych Duchownych, Rodziców i Nauczycieli, przyrzekając z strony naszéj, przy zamówieniu na raz większój ilości tych dziełek, wszelkie ułatwienia w ich nabyciu.

W miesiącu Wrześniu 1844.

Ernest Günther,
 Księgarz i Typograf w Lesznie i Gnieźnie.